

Ali Babacan- 1 Nisan 2025 Grup Toplantısı

Kıymetli Genel Başkanlarımız,

DEVA Partisi'nin, Gelecek Partisi'nin ve Saadet Partisi'nin değerli yöneticileri,
milletvekilleri,

Kıymetli teşkilat mensuplarımız,

Sivil toplum kuruluşlarının ve meslek örgütlerinin değerli temsilcileri,

Kıymetli basın mensupları,

Ekranları başında ve bugün bu salonda bizleri takip eden çok değerli
misafirlerimiz,

Hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyor;

Yeni Yol grubunun haftalık toplantısına hoş geldiniz, sefalar getirdiniz
diyorum.

Sözlerimin hemen başında dün akşam gerçekleştirdiği galibiyetle Dünya
Kupası'na katılmaya hak kazanan milli takımımızı tebrik etmek istiyorum.

Yöneticileriyle, oyuncularıyla, teknik ekipleriyle gerçekten 2002 yılından bu
yana görmediğimiz bir başarıyı gerçekleştirdiler.

Ve inşallah bu yolun sonu kupa olsun diyorum.

Değerli Arkadaşlar,

Yerel seçimlerin üzerinden bugün itibariyle tam 2 yıl geçti.

O günden bu yana birçok belediyede sorunlar büyüdü.

Kaynaklar ranta ve yolsuzluğa gömüldü, gömülüyor.

Siyasi hesaplar, millete hizmetin önüne geçmiş durumda şu anda.

İktidar, sandıkta alamadığı belediyelerle ilgili genel itibariyle 3 yönteme başvuruyor.

Birinci yöntem, bir önceki seçimlerde de uyguladıkları kayyum atama. "Seçimi kazanamadık mı? Oraya hemen bir kayyum atayalım, kontrolü ele geçirelim."

İkinci yöntem, belediye başkanlarına yargı süreçleriyle tutuklama ve yerine başka başkanlar atama, atattırma yöntemi.

Üçüncü yöntem de yargı sopasıyla belediyeleri ele geçirme, yani yargı korkusu altında belediye başkanlarını transfer etme.

İzliyoruz; Transfer üstüne transfer yapıldı şu son iki yıl içerisinde.

İktidar, seçmenin verdiği yetkiyi yok sayıyor, demokrasiyi yok sayıyor.

Öte yandan ana muhalefetin yönettiği belediyelere bakıyoruz...

Skandal üstüne skandal görüyoruz...

Bazı belediyelerde yolsuzluk almış başını gitmiş durumda.

Üstelik kendileri de durumu kabul ediyorlar.

Çünkü bazı belediyelerde gerçekten savunulacak bir tablo yok.

Görüyorsunuz...

Bir tarafta, iktidarın yargı sopasıyla belediyeleri değiştirmeye çalışması,

Diğer tarafta ana muhalefetin hesapsızlığı, denetimsizliği ve iş bilmezliği...

İktidarla ana muhalefet mesele belediyelerse tam tencere kapak olmuş durumda

Ve olan o şehirlerde yaşayan vatandaşlarımıza oluyor.

Olan o şehirlerde belediye başkanlarını seçip hizmet bekleyen insanlarımıza oluyor.

Gerçekten belediye hizmetlerine baktığımızda tüm Türkiye genelinde büyük bir gerileme var arkadaşlar.

Hizmet üretemiyorlar.

Kimi korku altında, kimi de menfaat şebekelerinin içinde kendi işlerine bakmıyor belediye başkanları.

Milletimiz bu iki yanlışın ortasında böylece kalıverdi.

Şehirlerimizin sorunları da sümen altı edildi.

Aslında siyasi partilerin belediyelerle alakalı kendi iç denetim mekanizması olması lazım arkadaşlar.

Madem yargı kontrol altında, madem yargı iktidarın talimatıyla şöyle ya da böyle hareket edebiliyor, o zaman belediyeler kendi belediye başkanlarının hesaplarını görmede işi kendileri ele alacaklar.

Türkiye'de uzman çok.

Maliye'de, Sayıştay'da, MASAK'ta görev yapmış, hâlâ görev yapmakta olan çok sayıda ve çok iyi uzmanlar var.

Türkiye'de çok iyi hukukçular var.

Bu durumdan şikâyet eden siyasi partiler hemen kendi içlerinde mekanizmalarını oluşturmak zorundalar.

Daha yargıya bırakmadan, aylarca yıllarca süren yargı süreçlerine bırakmadan, kendi belediye başkanları temiz mi, düzgün mü yoksa hataları var mı? Siyasi partiler bunu kendi içlerinde yapmak zorundalar.

Ve bakın arkadaşlar,

Bu mevzuat, belediye mevzuatı var ya, en iyi niyetli belediye başkanlarını bile zorlayan bir mevzuat.

Gri alan çok.

Hukuk çerçevesinde baktığımızda yanlışlara izin veren, yanlışların önünü açık tutan çok large bir mevzuat var.

Geniş bir inisiyatif alanı açılıyor başkanlara ve başkan seçildiği ilk gün baskı altına alınıyor. "E biz seni seçtirdik, bizim için ne yapacaksın?"

Bizim için dediği bazen teşkilat, bazen kendi ailesi, bazen kendisi.

En düzgün belediye başkanları bile seçildikten sonra yoldan çıkarılmak için baskı altına giriyor.

Değerli arkadaşlar,

Belediyelerle ilgili mevzuatın tamamen değişmesi gerekiyor.

Bu imar rantlarının mutlaka yeniden düzenlenmesi gerekiyor.

Bakın Türkiye'de "yolsuzluk" diye adlandırabileceğimiz alanın- ki bütün endekslere göre hızla artıyor ya...

2025 Türkiye'de yolsuzluğun tavan yaptığı yıl oldu ya Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün çalışmasına göre.

İşte burada "yolsuzluk" diye adlandırdığımız konunun arkadaşlar tam üçte ikisi imar rantlarıyla ilgili konulardır.

Ve imar rantları meselesi şehirlerimizin şeklini şemalı bozmaktadır, altyapıyı tıkamaktadır.

Şehir merkezine daha yüksek, daha yüksek, daha yüksek kat verilmesi, durmadan emsallerin yükseltilmesi kanalizasyon, su, elektrik ve tabii ki en önemlisi de belki trafik olmak üzere şehirlerimizi tamamen tıkamış durumda.

Halbuki Ankara'yı ele alalım.

Şöyle Eskişehir'e doğru dümdüz arazi ya.

Hızlı bir şekilde imar geçirin, hızlı bir şekilde arsa üretin ve insanları tarlalara bölüp de hobi bahçeleriyle uğraştıracağına imarlı parselde yapacakları kendi konutlarına kavuşturun.

Bunun çözümü budur.

Bakın bu hafta genel kurulda görüşülecek değil mi? Hobi bahçeleri meselesi.

Ya insanları niye bunlarla uğraştırıyorsunuz ki?

Önden gitsin belediyeler imar geçilsin tarlalardan, arsalardan.

Tabii ki tarıma çok elverişli yerlerden bahsetmiyoruz.

Taşlık, tarıma elverişli olmayan yerlerden hızlı bir şekilde imarı geçirip insanların ucuza konut sahibi olmalarına belediyelerin zemin sağlaması lazım.

Yapılmıyor.

Niye yapılmıyor?

Çünkü merkezde emsal arttırdığınızda rant oluşuyor ve o rant gayri resmi bir şekilde, haksız bir şekilde şahıslar arasında paylaşılıyor.

Belediye başkanları için mutlaka etik kurallar ilan edilmeli.

Sadece yasalar değil, belediye başkanlarının yaptıklarının hangisi ahlaki, hangisi değil? Bunları siz yazılı hale getirmezseniz en dürüst belediye başkanlarını bile baskı altına alırsınız ve onların yoldan çıkmasına sebep olursunuz.

Şeffaf bir şekilde çalışmak zorundadır belediyeler.

Her belediye başkanı her zaman hesap vermeye hazır olmak zorundadır.

Eğer kamuyu yönetiyorsanız, bir kamu kuruluşunu yönetiyorsanız bu bir emanettir. Kimsenin kendi malı değildir.

Emanet her şeyin şeffaflık içerisinde yürütülmesi, yönetilmesi gerekir.

Bizim anlayışımızda belediyecilik rantın yanında değil, halkın yanında durmaktır.

Bizim anlayışımızda belediyecilik gösterişin değil, millete hizmetin peşinde koşmaktır.

Bizim anlayışımızda belediyecilik ayrımcılığın değil, eşitliğin teminatı olmalıdır.

Değerli arkadaşlar,

Meseleler sadece belediyelerle alakalı da değil.

Bir tapu kavgasıdır gidiyor haftalardır.

İktidarla ana muhalefet kimin daha çok tapusu var tartışmasına tutuşmuş durumda.

Biz, polemikler üzerinden siyaset yapanlardan değiliz.

Ama şunun da altını özellikle çizmek zorundayız;

Bunlar bu kavgayı yaparken milletimiz hayatta kalmanın mücadelesini veriyor yani.

Bırakın tek bir tapuyu kirada yaşayabilmek için, kirayı ödeyebilmek için gecesini gündüzüne katıyor.

Gerçekten çok üzgünüz.

Siyaset dosyacılık ve ifşa sarmalının içine düşmüş durumda.

Siyaset bavul gazeteciliği yapmaya başladı.

Siyaset kurumunun itibarı açısından çok çok üzücüdür bunlar.

Siyaset üretemeyenler çözümü düşmanlık üretmekte arıyor.

Siyaset üretemeyenler çözümü kirli operasyonlarda, ifşalarda, şantajlarda buluyor.

İktidar da ana muhalefet de vatandaşın derdinden uzak, kendi çıkarının peşinde.

Bu iki kutuplu siyaset değerli arkadaşlar, milletin asıl dertlerini bir sis bulutu gibi örtmek dışında hiçbir işe yaramıyor.

İktidar tarafı başka meselelerle kendi merkezi hükümetteki beceriksizliğin üstünü örtmeye çalışıyor.

Ana muhalefet de başka konularla belediyelerdeki sorunların üstünü örtmeye çalışıyor.

Gerçekten olan ülkemize oluyor.

Olan bu güzel insanlarımıza oluyor.

Değerli arkadaşlar,

Türk-iş mart sonu itibariyle açlık sınırını açıkladı.

Dört kişilik bir ailenin sadece gıda için gerekli gelir, asgari geliri 32.793 lira.

Mart sonu itibarıyla.

Dört kişilik bir aile sadece gıda.

Oysa asgari ücret yılbaşında 28.000 lira olarak belirlendi, yıl sonuna kadar da yerinde sayacak.

Her ay her ay aylık sınırı artacak, asgari ücret yerinde sayacak.

En düşük emekli maaşı 20.000 lira.

Aylık sınırının artık yarısı gibi neredeyse.

Yıl başında belirlendi, yıl sonuna kadar değişmeyecek.

Her ay fiyatlara zam gelecek, asgari ücret, emekli maaşı sabit gidecek.

Şu anda 15-34 nüfusumuzun, yani 24 milyon gencimizin tam 6,5 milyonu ne işte ne de eğitimde.

Çalışmıyorlar ama bir şeyler öğrenmek için herhangi bir eğitim kurumuna da devam etmiyorlar.

Oran tam %27.

Yani 15-34 arasındaki her yüz gencimizin yirmi yedisi ne çalışıyor ne de okulda.

Gençlerimiz yarınlarnı başka ülkelerde arıyor.

Türkiye'de evlenmek bile evlenmenin hayalini kurmak bile çok zorlaştı şu anda.

Bugün bir yuva kurmanın bedeli en az 2 milyonla başlıyor.

Yani beş senelik asgari ücretin toplamı bile bir ev kurmaya yetmiyor arkadaşlar.

Maaşlar yerinde sayıyor, ama fiyatlar durmuyor.

Marketlere gittiğinizde, çarşıya, pazara gittiğinizde her hafta ama her hafta etiketler değişiyor, fiyatlar değişiyor.

Ekonomi doğru politikalarla yönetilemeyince, bedeli yine millet ödüyor.

Bugün geldiğimiz noktada iktidar;

Üretimi artırarak, verimliliği yükselterek, israfı azaltarak gelir elde etme peşinde değil.

Halbuki eğer siz bütçeye gelir arıyorsanız ekonomiyi büyüteceksiniz.

Aalışveriş çoğalacak, insanların yüzü gülecek, ekonomi büyüyecek ki vergi gelirleri artsın ülkenin.

Bunlar ekonomiyi büyütemeyince bir avuç menfaat şebekesi servetine servet katarken, milletin %95'i yerinde sayarken ne yapıyorlar? Vergiler ve cezalar üzerinden bütçeyi dengelemeye çalışıyorlar.

Ve arkadaşlar gerçekten evet son bir aydır hemen yanı başımızda büyük bir savaş var ama Türkiye ekonomisi bu savaştan önce de son derece sıkıntılı bir dönemdeydi, bunu unutmamalım.

Bu savaşın yaygarasıyla "Ne yapalım? Savaş çıktı, ekonomide zorluklar var." diye bir gün birileri size bir şey anlatmaya kalkarsa sakın ha inanmayın, kanmayın.

Ve savaş öncesi gerekli hazırlıklar yapılmadığı için, ülkenin maliye politikası alanı sıfırlandığı için, mali kural olmadığı için ve Merkez Bankası'nın yedek akçeleri yıllar önce bir kalemde sıfırlandığı için maalesef Türkiye hazırlıksız yakalandı.

Bakın, Merkez Bankası 40 milyar doların üzerinde döviz satmak zorunda kaldı savaş başladığından bu yana. 40 milyar dolar.

Ve bunu yaparken yine gizli saklı yapıyor.

Duyuyor musunuz haberlerde "Merkez Bankası bugün şu kadar dolar sattı." diye? "Şu kadar müdahale etti." diye bir haber var mı? Yok.

Ancak ne oluyor?

Merkez Bankası bilançosu açıklandıkça bilançoya bakanlar görüyor. "Ya vay canına, döviz azalmış. Demek ki bunlar bu kadar döviz satmış." diye.

Şeffaflık olmayınca arkadaşlar güven olmaz.

Yıllarca Merkez Bankası bu müdahaleleri şeffaf, açık yaparken 2018-19'da bunu örttüler, kapattılar ve o gün bugündür yeni ekonomi yönetimi de şeffaflığa geçmedi.

Halbuki her vatandaşın hakkıdır.

Bugün dolar kuru eğer 44 lira 55 kurussa örneğin, bu acaba piyasada kendi dengesinde midir, yoksa bugün Merkez Bankası 5 milyar dolar satarak onu orada zor zoruna mı tutmaktadır?

Ya da dolar kuru 44 lira 55 iken acaba piyasada döviz bolluğu var da Merkez Bankası bu döviz alarak mı düşmesini önlüyor? Yoksa bu kendi dengesinde mi oluşuyor?

Şu anda bu bilgi tamamen karartılmış durumda.

Neden korkuyorsunuz?

Neyi saklıyorsunuz?

Acaba sakladığınız bilgiler birinin elinde var, onlar bu işten büyük para kazanıyor da onların menfaatine zarar gelmesin diye mi siz bunu örtüyorsunuz?

Biliyorsunuz ilk defa biz açıkladık; "130 milyar dolar Merkez Bankası'nın rezervi birden yok olmuş" dedik. O damat döneminde, hatırlayın. "Nerede para?" dedik ya?

Gizlediklerini bile gizlediler.

Birden sessiz bir şekilde arka kapıdan döviz satmaya başladılar ve o gün bugündür devam ediyor.

Savaş başladıktan sonra satılan bu 40 milyar doların üzerindeki döviz rezervi de arka kapıdan satılmıştır.

Açık açık, şeffaf yapılmamıştır işlemler.

Gerçekten çok yanlış bir yönetim var şu anda.

Yanlış bir politika var.

Güven olmuyor.

Güven olmayınca da ekonomi düzelmiyor arkadaşlar.

Ve olan çiftçimize oluyor, sanayicimize oluyor, KOBİ'lere oluyor, esnafımıza oluyor.

Bakın cuma günü Merkez Bankası tuttu yeni bir karar daha açıkladı.

Dedi ki; "artık esnaf kredileri de kredi büyüme limiti içine alınmıştır" dedi. Esnaf kredisi eskiden istisna tutuluyordu.

Yani esnaf kredilerinde bankaların önü açıldı.

Ama şimdi esnaf kredilerine de Merkez Bankası sınırlama getirdi.

Bunlar inanın ne yaptığını bilmiyor ya.

Tam da çiftçimizin, esnafımızın en çok destek görmesi gereken dönemde, savaşın oluşturduğu iklimde, yaşam mücadelesi veren her bir işletmemizin devleti tam arkasında hissetmesi gerektiği dönemde siz tutuyorsunuz bankalara diyorsunuz ki; "esnafın boğazına sarılın."

Zaten siz vergi diye, sigorta diye her hafta tebligat yolluyorsunuz.

Zaten esnafın boğazına sarılmış durumdasınız.

Şimdi de cuma günü Merkez Bankası'nın yayınladığı tebliğle bankalara da diyorlar ki; "siz de esnafın boğazına sarılın."

Ekonomi yönetimi bu mu ya?

Halden anlamak bu mu?

İktidardakiler, memleketten haberiniz sizin yok ya.

Bilmiyorsunuz. Kopmuşsunuz.

Vatandaşımız ne çekiyor? Alın teriyle, bileğinin gücüyle helalinden kazanç mücadelesi verenler bu ülkede ne çekiyor haberiniz yok sizin ya.

İnanın bilseler küçücük, ufacık sağduyusu olan bir iktidar bunları yapmaz.

Esnafımız zaten "borcu yoktur" yazısı almadan kredi kullanamıyor biliyorsunuz.

Ya zaten borcu var, sıkıntıda.

Diyor ki; "borcun yok diye bir yazı al, ondan sonra ben sana kredi vereceğim" diyor.

Adam kredi alacak, borcunu ödeyecek. "Yok" diyor, "önce borcunu öde, sonra para."

Bir bakkalın yanında iki ay çıraklık yapanlar arkadaşlar inanın bunların yaptığı bu hataları yapmazlar ya.

Şimdi esnaf borcunu ödeyecek.

Gidecek bankaya kredi diyecek. Banka diyecek ki; "yok kusura bakmayın." Niye? "Merkez Bankası sınır getirdi. Benim param var ama size veremiyorum"

Bakın bu sınırlamalar şudur: “Bankaların elinde imkân olsa bile o imkânı esnafa kullandırma” demektir. “İmkânı var, likiditen var ama tut parayı” demektir.

Ne yaptıklarını bilmiyorlar ya.

Yatırım, üretim, ihracat, ticaret kanallarını açık tutmak zorunda.

Hele hele bu savaş ortamında teşvik, destek vereceklerine mevcut dönmeye çalışan çarkları bile engellemeye çalışıyorlar şu anda.

Yani gerçekten enflasyonla mücadele böyle olmaz arkadaşlar.

Bunlar anlamıyorlar ya.

Sıkarsak enflasyon düşer zannediyorlar.

Halbuki siz üretimi teşvik edeceksiniz.

Enflasyonu düşürmek sadece talep kontrolüyle olmaz.

Enflasyonu düşürmek üretimle olur, bollukla olur, sanayinin çarklarının dönmesiyle olur.

KOBİ'nin, çiftçinin, sanayicinin önünü açacaksınız.

Girdi maliyetlerini düşürmek için tedbirler alacaksınız.

Tarımı, hayvancılığı ayağa kaldırmak için çabalayacaksınız.

Bakın tam zamanı tam, tekrar tekrar uyarıyorum, sürekli de uyaracağım;

Şu anda gübre maliyetinin tam yarısını ve hayvancılıkta yem maliyetinin yarısını devlet karşılamak zorundadır.

Ve gün bugündür.

Eğer bugün bu gübre alınıp toprağa serilmezse yarın ülkede bir başka kıtlık rüzgârı, bir başka enflasyon rüzgârı eser.

Üretim kıtlığı, kıt olunca fiyatlar yükselir.

Petrol fiyatları bakın.

Ya petrol fiyatları arttı diye siz tutup da bu kadar yüksek zamları birden pompa fiyatlarına yansitamazsınız ya, olmaz.

Zamanında yaptık biz bunu.

Petrol fiyatları 20 dolardan 150 dolara çıktı.

Enflasyon tek haneye indi ve tek hanede devam etti.

Nasıl oldu bu?

Nasıl oldu?

Şu andaki artış bakın sadece %50 biliyor musunuz? Yani 60-70 dolarlardan işte 100-110 dolar bandına çıkmış durumda. Sadece %50 bir artış var.

Ben yedi buçuk kat artıştan bahsediyorum.

20 dolardan 150 dolara çıktığı dönemden bahsediyorum.

Nasıl tek haneye indi? Nasıl tek hanede kaldı?

Diyorum ya, bakkalın yanında iki aylık çıraklık yapan bunu bilir, bilir.

Oturacaksınız, çalışacaksınız ya.

Yok eşel mobil...

Eşel mobil ne demek?

Otomatiğe bağlamak demek.

Şu anda hiçbir şeyi otomatiğe bağlama dönemi değildir.

Şu anda Türkiye ekonomisi otopilotla falan yönetilmez.

Kumandayı elinize alacaksınız.

Tek tek, sektör sektör inceleyeceksiniz.

Hangi sektörde hangi sıkıntılar var masaya yatıracaksınız.

Sektör temsilcilerini çağıracaksınız. "Arkadaşlar biz devlet olarak sizin için ne yapabiliriz?" diye soracaksınız ve her sektöre özel, her alana özel politikalar geliştireceksiniz.

Petrol fiyatları arttı mı?

Pompa fiyatlarına bunu yavaş yavaş, yavaş yavaş yansıtacaksınız.

Bir örnek vereyim:

Diyelim ki petrol fiyatı arttı.

%20 zam gerekiyor pompaya.

Siz bu %20 zammı bir anda yaparsanız enflasyonu farklı etkilersiniz.

Ama %20 zammı dört aya bölüp yüzde beş, beş, beş, beş yaparsanız enflasyonu farklı etkilersiniz.

Diyeceksiniz ki; “sonuçta 100 lira 120 lira olmuyor mu?” Oluyor ama enflasyonu o kadar etkilemiyor.

Çünkü enflasyon biraz da fiyat davranışıdır.

Davranış biliminin konusudur.

Enflasyonda “yapışkanlık” denen bir gerçek vardır.

Hele hele Türkiye'de herhangi bir fiyat yüksek bir noktayı gördüğü zaman maliyetler düşse bile o yüksek fiyatın altına kolay kolay inmez.

Ne yaparlar?

Kampanya yaparlar. Derler ki; “biraz vade yaptık”.

Derler ki; “yanına hediye.”

Ama Türkiye'de fiyatlar bir yüksek noktayı görünce o noktanın altına inmez.

Bunu dışarıdaki iktisatçılar da bilmez.

Ancak Türkiye'de çarşının pazarının tozunu yutanlar bunu bilir.

Ve üstelik diyelim ki %20 zam gerekiyor, değil mi? E siz yüzde beş beş yaparken belki petrol fiyatları dalgalıdır, bakarsınız gelecek ayda düşüverir.

E düştüğü zaman o %5'lik zamlarla zaten rahat kurtarabilirsiniz.

Ya da ileride daha kalıcı düşüşler olduğu zaman da düşüşleri de yavaş yavaş yapıp başta kaybettiğiniz ya da koyduğunuz kaynakları yavaş yavaş devletin bütçesine tekrar kazandırabilirsiniz.

İş bilen, kılıç kuşananın.

Bakın gerçekten düz yolda bile otobüs deviren, düz yolda bile kaza yapan bir ekonomi yönetiminden, bir iktidardan zaten savaş döneminde böylesine sıkıntılı bir dönemde düzgün kararlar almasını, doğru işler yapmasını beklemek de beyhude.

Gayet iyi farkındayız.

Ekonomide güven her şeydir arkadaşlar.

Güven yoksa yatırım olmaz.

Güven yoksa üretim olmaz.

Güven yoksa istihdam olmaz.

Önce güveni inşa edeceksiniz.

Hukukun üstünlüğünü sağlayacaksınız.

Bağımsız olması gereken kurumların gerçekten bağımsız çalışmasını sağlayacaksınız.

Hani diyorlar ya, “ya iyi de biraz tavsiye verseniz, biraz tavsiyede bulunsanız.”

Şu ana kadar söylediklerimin bakın yarısı durum tespitiyse yarısı da ne yapılması gerektiğiyle ilgili tavsiyeler aslında.

Keşke dinleseler, keşke dinlediklerini anlasalar.

Aslında ne yapılması gerektiğini de ortaya koyuyoruz.

Biz klasik muhalefet anlayışı “şu yanlış, bu yanlış” demiyoruz.

“Yanlış ama doğrusu budur” diye de ortaya koyuyoruz.

Şeffaf olacaksınız, şeffaf.

Karanlıkta iş yapmayacaksınız.

Derhal ama derhal Merkez Bankası'nı şeffaflaştıracaksınız.

TÜİK'i şeffaflaştıracaksınız.

TÜİK'in mutlaka bir dış denetime ihtiyacı vardır bugün.

Güvenmiyor insanlar.

TÜİK'in rakamlarına güveni sağlamanın tek yolu dışarıdan sağlam, güvenilir bir denetim mekanizmasıyla TÜİK'in rakamlarını teyit ettirmenizdir.

Başka türlü güven sağlayamazsınız.

Bir kere o güven yıkıldı.

Enflasyonu kendileri düşüremeyince TÜİK'e zorla enflasyonu düşük açıklattırdılar bunlar.

Yeni ekonomi yönetimi ne yaparsa yapsın ağzıyla kuş tutsun, o güvenin sarsıldığı dönemi telafi edemiyor, düzelmiyor, olmuyor.

Çünkü eskinin yanlışlarını "bu yanlıştı" diye ortaya koyamıyorlar. "Yanlıştı" diye ortaya koydukları anda o dönemin ekonomi yönetimi bakıyorlar ki ucu cumhurbaşkanına dokunuyor.

Onun için yanlışa yanlış diyemiyorlar.

Yanlışları düzeltemiyorlar.

Düzeltemedikleri için de olmuyor.

Üç yıl oldu ya yeni ekonomi yönetimi göreve geleli. Üç yıl!

%39'luk bir enflasyon %31'e indi, o da TÜİK'e inanıyorsak.

Hele şimdi savaşın etkisiyle artık enflasyonun düşmesi çok çok zorlaştı bu yıl içerisinde.

Savaş döneminde iyi yönetemedikleri için, beceremedikleri için.

Değerli arkadaşlar,

Bu savaşın toz dumanı altında;

Filistin'i unutmamanız gerekiyor bakın,

İsrail tam bir haydut.

Yerinde durmuyor.

Sadece başka ülkelere, İran'a, Lübnan'a yaptırdığı saldırılar değil, kendi sınırları içinde yaşayan Filistinlilere zulme de tam gaz devam ediyor.

İran savaşı var ama biz Filistin'i unutmuyacağız, unutturmayacağız.

Bakın dün İsrail Meclisi, Filistinli mahkûmlara yönelik idam cezasını getiren bir yasal düzenlemeyi kabul etti.

Bunca gürültünün arasında kaynamasın bu arkadaşlar, çok kritiktir.

Temel insan haklarına da evrensel hukuk normlarına da bu aykırıdır.

Modern hukuk sistemleri idam cezasını terk etmiştir.

Üstelik bu yasa savunma haklarını kısıtlamakta, temyiz ve af yolunu da kapatmaktadır.

Hukuk devletin en temel güvencelerinden olan "adil yargılanma hakkının" ve "savunma hakkının" ihlalidir. Dün çıkardıkları bu yasa.

Adaletin değil; intikam ve şiddet sarmalının bir tezahürüdür.

İstikrarsızlığı derinleştirmekten başka bir amaca da hizmet etmeyecektir.

Zaten 70 binden fazla Filistinli kardeşimizi katleden, tam bir soykırımı yapan bir İsrail yönetimi, bugün kendi hapishanelerinde tuttuğu ya da şöyle ya da böyle bazı gerekçelerle ileride tutuklayacağı Filistinlileri idam cezasına çarptırmanın, yani öldürmenin yasal altyapısını hazırladı şu anda.

Tasarının yasalasma sürecinde, belki takip ettiyseniz görmüşsünüzdür, kutlama törenleri var.

"İdam cezası çıkarttık" diye kutlama yapıyorlar.

Nasıl sapkın bir ideoloji, nasıl gerçekten aklını yitirmiş bir yönetim bu? Bu bize gösteriyor.

Bir devletin asli görevi; nefreti, şiddeti körüklemek değildir; adaleti tesis ederek toplumsal barışı korumaktır.

İsrail hükümetinin, yaptığı haydutlukların üzerine, bir de idam yolunu açması kabul edilemez.

Derhal bu yanlıştan dönmeli, insan onuruna ve hukuka saygı duymalıdır.

Uluslararası toplum da uymamalıdır.

Uluslararası toplum ayağa kalkmalı ve bu vahşet hazırlığının önüne geçmelidir.

Biz ise temel hak ve özgürlüklerin her koşulda savunucusu olmaya devam edeceğiz.

Dünyanın neresinde olursa olsun.

Değerli Arkadaşlar,

Yanımızdaki savaş tam 1 ayını doldurdu.

Hedefleri sınırlı bir hava harekatıydı ilk başlangıçta.

Artık tüm bölgeyi içine çekme potansiyeline sahip, çok katmanlı ve stratejik bir yıpratma savaşına döndü.

Yani bu “*war of attrition*” dediğimiz yıpratma savaşı, yani uzadıkça karşı tarafın imkanlarını tamamen bitirmek ve ayağa kalkmasını zorlaştırmak, imkânsız hale getirmek.

Hangi koşullarda ateşkesin sağlanabileceği de hala belirsiz.

Bir yandan birkaç günlük mühletler verilip savaşın sonuna yaklaşıldığı ilan edilirken, diğer yandan sahada gerilimin sürekli tırmandırılıyor.

Pek çok açıklama, aslında bakıyoruz, finansal piyasaları etkilemeye yönelik.

Yani bir gün gelip bugünler şöyle masaya yatırıldığında, soruşturmalar açıldığında Amerikan yönetiminden gelen açıklamalarla eş zamanlı uluslararası piyasalarda kim ne almış, kim ne satmış bunları masaya yatırmak gerekecek.

Bazı açıklamalara bakıyorsunuz hiçbir anlamı yok.

Ancak her bir açıklama piyasalarda inişe çıkışa sebep oluyor ve kimin ne açıklayacağını herkesten beş dakika önce bilen bu işten milyarlarca dolar para kazanır.

Gerçekten bazı açıklamalara bakıyoruz; bu diyoruz olsa olsa piyasa manipülasyonu, başka bir şey değil.

Sahadaki gerçeklikle de örtüşmüyor, işin stratejik güvenlik boyutuyla da örtüşmüyor.

Peki bunu niye söyledi diyorsunuz?

Bakıyorsunuz piyasada dalgalanmalar var.

İsrail ise askeri sınırlarının artık farkına varmaya başladı.

Yani İran'ın yeniden inşasının yıllarca süreceği çelik fabrikası gibi, enerji tesisleri gibi endüstriyel altyapıyı şu anda hedefliyor.

Ama artık bir zamanlar çok övündükleri o Demir Kubbe falan kurtarmıyor.

İran'dan gönderilen bazı SİHA'lar ve balistik füzeler İsrail'de artık hedefleri rahat rahat vurabiliyor.

Lübnan tarafında da kalıcı bir demografi değişikliğine şu anda İsrail çalışıyor.

Lübnan'ın güneyini tamamen ilhaka hazırlanıyor.

Oradaki nüfusu boşaltıp 1 milyondan fazla insanı zorla göç ettirip oralarda önce bir boş alan, arkasından da oturup "Buralar benim oldu" demeye hazırlanıyor.

Hemen bir başka komşumuz Irak.

Gerçekten gözden kaçırmayalım, ikinci önemli çatışma alanı haline geldi.

İran'dan sonra en büyük çatışma nerede şu anda? Hangi topraklar içinde? Irak'ta.

Ve İran destekli gruplar Irak içerisinde sadece askeri noktaları değil, sivil yerleşimleri ve diplomatik misyonları da hedef alıyor.

Geçen gün biliyorsunuz, Irak'ta Kürdistan Bölgesel Yönetimi Başkanı Neçirvan Barzani'nin konutu da bir saldırıya hedef oldu.

Bu belki artık hangi amaçla yapıldı, hangi mesajı vermek istediler bunu belki yapanlara sormak lazım ama ne olursa olsun ben bu vesileyle kendisine buradan geçmiş olsun dileklerimi iletmek istiyorum.

Öte yandan Kerkük'e baktığımızda hem enerji havzaları hem de askeri rekabetin iç içe girdiği bir şehir şu anda Kerkük.

Ve Türkmenler açısından da oradan orada şu anda ciddi bir güvenlik riski meydana gelmiş durumda.

Umarız ki bütün bu gelişmeler nihayetinde Irak'ın toprak bütünlüğüne ve egemenliğine saygı duyulan ve Irak'taki istikrarı bozmayacak bir şekilde neticelenir.

Ve bir yanımda İran saldırı altındayken bir de Irak'ta yeni bir istikrarsızlık, yeni bir Allah korusun iç savaş inşallah görmeyiz.

Türkiye'nin de bu konuda çok önemli sorumluluğu vardır, rolü vardır, yapması gerekenler vardır.

Değerli arkadaşlar,

Tabii savaş diyoruz ama bu dünya deniz ticareti ve enerji güvenliği de bu savaşın doğurduğu en önemli neticelerden birisi.

Bakın Katar tarihinde ilk defa LNG tesislerini kapatmak zorunda kaldı.

Bütün dünyada petrol fiyatları arttı, Avrupa'da gaz fiyatları çok daha hızla arttı.

Ve Hürmüz Boğazı'nın, neredeyse büyük bir oranda kapanmasıyla beraber evet, bütün dünya etkileniyor.

Ancak yeni bir risk daha oluştu, o da Babülmendep Boğazı, yani Kızıldeniz'in o Hint Okyanusu'ndan Kızıldeniz'e giren boğaz.

Hürmüz Boğazı'nın genişliğiyle Babülmendep Boğazı'nın genişliği de aşağı yukarı aynı.

Ve burada da bakıyoruz şimdi Yemen'deki Husilerin savaşa taraf olması ve birkaç tane balistik füzeyle beraber bu savaşın içinde olması, "elimiz tetikte" vurgusu Allah korusun Kızıldeniz'le beraber dünyadaki enerji krizini katlayarak büyütür.

Zaten bugün itibariyle baktığımızda eğer savaş bir üç dört hafta daha sürerse, yani Hürmüz Boğazı üç dört hafta daha kısıtlanmaya devam edilirse petrol fiyatlarının 200 doları bile bulacağıyla ilgili analizler var. Sağlam analizler.

Bunun içine bir de Kızıldeniz eklenirse Allah korusun gerçekten dünya şu ana kadar görmediği büyüklükte bir petrol fiyatı kaynaklı krizle karşı karşıya kalabilir.

Dolayısıyla bir an önce, bir an önce geçici de olsa bir ateşkes için herkes elinden gelen her şeyi yapmalıdır.

İran'ın içindeki gelişmeleri de tabii çok dikkatli takip etmek zorundayız.

Savaşın ilk günü Dini Lider Ali Hamenei'nin hayatını kaybetmesiyle beraber şu anda İran içindeki yönetim ağırlıklı olarak güvenlik bürokrasisinden oluşuyor.

Yani güvenlik bürokrasisinin oluşturduğu bir çekirdek ile şu anda İran dış güvenlik ve dış politikası yönetiliyor.

Bu kadronun da diplomasiyle, siyasi diyalogla çözüm konusunda doğal zorluklar yaşayacağını da görmek lazım.

Yani gerçekten şu anda İran'da iç yönetim mekanizması nasıl çalışıyor, karar mekanizması nasıl?

Bunu çok iyi analiz edip diplomasi ve siyasi diyalogla eğer bu iş çözülecekse önce İran'ın kendi iç karar mekanizmalarının adını koymak, iyi bir analizini yapmak da kesinlikle gerekiyor.

Ve Türkiye, bu büyük krizin ortasında sadece izleyen değil, barışın ve istikrarın inşacıları bir aktör olmak zorunda arkadaşlar.

Hep söylüyoruz;

Dış politika böyle şahsi dostluklarla, anlık iç siyaset münazaralarıyla yapılmaz.

Dış politika kurumsal hafızaya, uluslararası hukuka ve ülkemizin çıkarlarına uygun yapılır.

Bölgenin tamamını kapsayan bu kriz hattında Türkiye'nin dengeleyici rolü her zamankinden daha kritiktir şu anda.

Bölgemizin daha fazla kan ve istikrarsızlığa değil, akl-ı selim ile inşa edilecek kalıcı bir barış düzenine şiddetle ihtiyacımız var.

Öte yandan bakıyoruz; Trump'ın açıklamalarını herkes sürekli takip ediyor sanırım.

Bir yandan "ne açıklarsa açıklasın boş, gerçeği çoğu zaman söylemiyor" diyorsunuz. Ama bir yandan da "acaba dediklerinin arkasında doğru bilgi kırıntıları varsa buna da dikkat etmek zorundayız" diyorsunuz.

Rejimi değiştireceğiz dedi, olmadı.

Bazı grupları rejime karşı kışkırtacağız, ayaklandıracağız dedi, o da olmadı.

Bir gün “vurulacak hedef kalmadı” diyor, ertesi gün hedef sayısını artırarak açıklıyor.

Savaş öncesi açık olan Hürmüz Boğazı’nı yeniden açabilmek için, destek vermedikleri için pek çok ülkeyi tehdit ediyor.

Fakat bizim açımızdan da değerli arkadaşlar, en tehlikelisi şu:

Orta Doğu'nun köklü bir değişim içinde olduğunu, olacağını söylüyor.

Ve bütün bu mesajlar içerisinde, Avrupa'dan ve bizim coğrafyamızdan yalnızca bir lidere teşekkür ediyor. O da Sayın Erdoğan...

“Ne dediysek onu yaptı” diyor.

Biz de buradan soruyoruz:

Sayın Erdoğan, Trump size ne dedi?

Onun dediğini gerçekten şu anda yapıyor musunuz?

Bunu açıklamak durumundasınız.

“Türkiye'nin dış politikasını acaba başka ülkeler mi yönlendiriyor?” diye halkımızın aklında büyük bir soru işareti oluşuyor. Haklı olarak.

Elin adamı bunu diyor. “Ne dersem onu yapıyor” diyor.

Burada ciddi bir sessizlik var.

Bu kabul edilebilir bir durum değil.

Türkiye Cumhuriyeti dış politika ve dış güvenlikte gerçekten bağımsız mı, yoksa başkalarının dediğini yapıyor mu, yapmıyor mu? Ben buradan, bu kürsüden soruyorum.

Bunu açıklayın, deyin ki; “Trump bize bunu dedi ama yapmadık.” Ya da deyin ki; “ya Trump bize bunu dedi, aklımıza da yattı, Türkiye'nin çıkarlarıyla uyumlu, onun için yapıyoruz” deyin.

Ama bir şey söyleyin ya.

Bu kadar vurdumduymazlık, bu kadar hesap vermemezlik demokrasi de olmaz, bir hukuk devletinde olmaz.

Ben buradan Sayın Erdoğan'a seslenmek istiyorum:

Sakın ha Trump'ın ipi ile kuyuya falan inmeyin.

Türkiye, başkalarının senaryosunda kendisine verilen rolü oynayan bir aktör olamaz.

Türkiye, kendi sözünü söyleyen, kendi rotasını çizen bir ülke olmalıdır.

Koskoca Türkiye'nin dış politikası;

İki kişi arasındaki şahsi ilişkilerle değil, kurumsal akla, milli çıkarlara ve şeffaflığa dayanmalıdır.

Ancak o zaman bu ülke hem itibarını korur hem de yarınlarını güvence altına alır.

Bakın arkadaşlar, şu anda iktidarın en önemli iletişim aracı ne? "Ülke tehlikede." Değil mi? "İyi ki biz varız." "İyi ki başkanlık sistemi var." İletişim böyle çalışıyor.

Ya unutmayalım bakın, bu ülke 1974 yılında şimdi hiç de beğenilmediğini söyleyen bir koalisyon iktidarı döneminde, rahmetli Erbakan'la rahmetli Ecevit'in koalisyon ortağı olduğu bir dönemde bütün dünyaya kafa tutmuştur.

Amerika'ya, NATO'ya kafa tutmuştur ve Kıbrıs Barış Operasyonu'nu gerçekleştirmiştir.

Yıl 1974.

Zayıf görünen koalisyon iktidarı döneminde bile bu ülke dik durmayı başarmıştır.

Çünkü dik durma bu ülkenin, bu toprakların mayasında vardır.

Ne zaman gerekirse bu ülke ayağa kalkar, dik durur.

Tüm dünyaya da gerekli dersi verir. Bunu tarihimiz göstermiştir.

Ben açıklayınca hop oturdular, hop kalktılar.

Ne söylediklerini de bilemediler.

Dedim ki; "ya bu ülkede ben daha bir üniversite öğrencisiyken, yıl 1987. Bundan 39 sene önce Ankara'da F16 uçakları üretiliyordu. 200'ün üzerinde F16

üretildi. Bunlardan 40'ı Mısır'a ihraç edildi. Bundan 39 sene önce” dediğimde hop oturdular, hop kalktılar. “Ya” dediler “bir dakika bizden önce toplu işne üretilmiyordu. Bizden önce traktör yoktu memlekette nasıl oluyordu da F16 üretiliyordu” dediler.

Halbuki ben gittim gördüm.

Öğrenciyken F16 hattından, üretim hattından çıkan uçakların pilotlarımız tarafından test edildiğini, test raporlarını getiriyorlardı. “Ya işte sağa dönerken şöyle oldu, şu harekette şöyle oldu. Bir daha bakın” diye.

Uçakların hataları düzeltiliyordu. Tekrar test uçuşuna çıkıyordu.

Burası Türkiye Cumhuriyeti'ydi. Ankara'ydı.

Şurada 20 kilometre ötede TUSAŞ tesisleriydi. Bu yapıldı bu ülkede.

Dolayısıyla Türkiye'nin kendisi güçlü arkadaşlar.

Ben güçlüyüm diyenlere bakmayın.

Bu ülkenin kendisi zaten güçlü.

Yeter ki ehil ve dürüst insanlar tarafından yönetilsin.

Bu kadar basit.

Tekrar tekrar altını çiziyorum.

Amerika'nın ve İsrail'in İran'a başlattığı savaş hukuksuzdur.

Birleşmiş Milletler şartının ihlalidir.

Kendi iç hukuklarına bile aykırıdır.

Adam çıktı ne dedi? “Ya biz buna dedi operasyon diyoruz, savaş demiyoruz dedi. Savaş deseydim” dedi “Amerikan Kongresi'nden onay almam, izin almam gerekecekti” dedi.

Kendi iç hukukunu ihlal ettiğini kendisi ortaya koyuyor.

“Önleyici savaş” dedikleri öyle bir şey yok.

“Bir ülkenin elinde silah var. E o bana bir gün kullanılabilir. O kullanmadan gideyim, ben onun tepesine bileyim.” Böyle bir şey yok.

Böyle bir şey olsa bizim hemen Yunanistan'la kapışmamız lazım.

“Bu kadar elinde niye silah var, kime karşı var? Olur da bir gün bana kullanırsa git kapış.” Böyle bir şey yok hukukta.

Nitekim Amerika'da da bu savaşa karşı ciddi itirazlar yükseliyor.

Bakın yakın tarihin en önemli gösterileri milyonlarca insanın katılımıyla beraber eyaletlerin tümünde ve pek çok büyükşehirde gerçekleştirildi.

Çünkü insanlık vicdanı artık dayanmıyor buna.

İnsanlar “yeter” diyor ya “yeter.”

Sorumluluğumuz büyük arkadaşlar ve inşallah bu büyük sorumluluğun farkında olarak tam bağımsız bir dış politikayla, tam bağımsız bir güvenlik politikasıyla inşallah bu ülke her türlü zorluğu aşar, aynı zamanda bölgesinde de bir istikrar abidesi olarak yükselir.

Gelen, bize doğru yönlenen bu 4. balistik füzeyi de tabi not etmek zorundayız.

Yine havada imha edildi.

Fakat birileri ısrarla ve inatla Türkiye'yi bu ateşin içine çekmeye çalışıyor.

Dolayısıyla Türkiye sağduyudan ve akli selimden de asla uzaklaşmamalı.

Her türlü provokasyona karşı da bu sağlam devlet duruşunu ortaya koymalıdır.

Değerli Arkadaşlar,

Bu büyük ve güzel ülkemiz için, Türkiye için;

İçinde bulunduğumuz bölge için, insanlık için;

Çok ama çok çalışmak zorundayız.

Sorumluluğumuz büyük.

Vebalimiz çok.

Çok çalışmak zorundayız.

Ortak akılla hareket etmek zorundayız.

Danışarak, tartışarak yol almak zorundayız.

Biliyorum, vatandaşlarımız bezgin.

Biliyorum, gençler yarınlarından umutsuz.

Ama hiç merak etmeyin;

Bu güzel ve büyük ülke her türlü zorluğu aşacak güçtedir.

Yeter ki; biz dik duralım.

Yeter ki; eğilip bükülmeyelim.

Bizim yolumuz; milletimizin duasını alarak, rızasını kazanarak yürüdüğümüz yoldur.

Ben tekrar hepimize teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

Sağ olun, var olun diyorum.